

Vergaderjaar 2008–2009

31 700 A

Vaststelling van de begrotingsstaat van het Infrastructuurfonds voor het jaar 2009

Nr. 15

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 27 november 2008

Hierbij stuur ik u de rapportage Groot Onderhoud over het derde kwartaal van 2008. Aanleiding is de motie ingediend door het kamerlid Van Hijum c.s. (TK, nr 30 300 A 26; begrotingsbehandeling Verkeer en Waterstaat op 7 december 2005). Deze rapportage is een vervolg op de voortgangsrapportages in 2006 en 2007 alsmede over de eerste twee kwartalen van 2008. Met name wordt de periode 1 juli t/m 30 september 2008 belicht.

Ik ga achtereenvolgens in op de volgende onderwerpen:

- Ontwikkeling files ten gevolge van wegwerkzaamheden;
- Flankerende maatregelen;
- Beleving door weggebruikers;
- Communicatie.

Ontwikkeling files ten gevolge van wegwerkzaamheden

In genoemde motie word ik verzocht de extra fileoverlast als gevolg van Groot Onderhoud te beperken tot 5%, waarmee het aandeel fileoverlast door werkzaamheden in totaal maximaal 10% wordt (een verdubbeling van het gemiddelde percentage in voorgaande jaren).

De totale filezwaarte in het derde kwartaal van 2008 bedroeg 2,7 miljoen kilometerminuten. Dit is 1,4% lager dan de filezwaarte in dezelfde periode in 2007. Hiermee komt de totale filezwaarte vanaf januari op 10,9 miljoen kilometerminuten; met een aandeel fileoverlast door werkzaamheden van 4,8%.

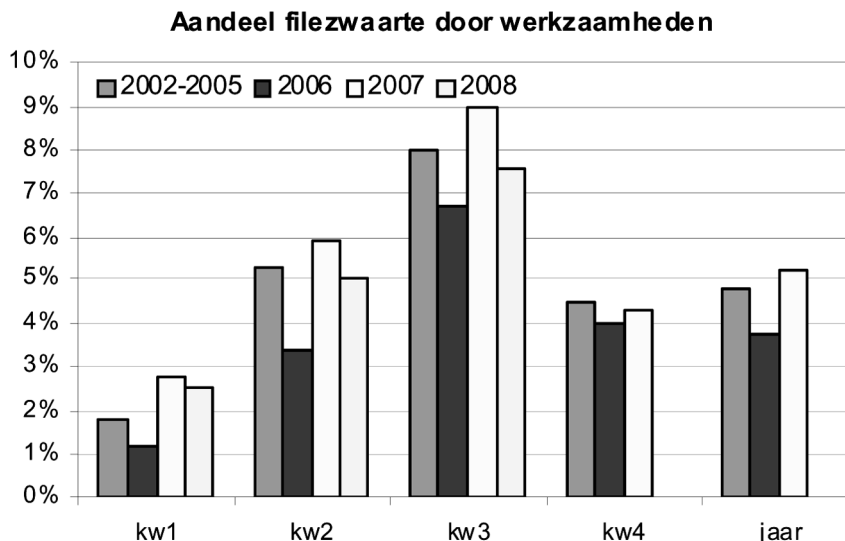
De zwaarste files door werkzaamheden stonden in het derde kwartaal van 2008 op de A2 van Utrecht naar 's Hertogenbosch bij Culemborg en Kerkdriel en in tegengestelde richting bij Beesd.

Het aandeel filezwaarte door werkzaamheden ten opzichte van de totale filezwaarte in het derde kwartaal van 2008 is vergeleken met het overeenkomstige kwartaal van 2007 gedaald van 9,0% naar 7,5%. Ten opzichte van het tweede kwartaal van 2008 stijgt het percentage in het derde kwartaal

met 2,4% (zie onderstaand figuur). Dit is een jaarlijks terugkerende ontwikkeling, die veroorzaakt wordt door een toename van het aantal werkzaamheden tijdens de vakantieperiode in het derde kwartaal.

Bovengenoemde cijfers zijn gebaseerd op registratie door het Verkeerscentrum Nederland (VCNL) alsmede op analyses en onderzoeken door de Dienst Verkeer en Scheepvaart (DVS) van Rijkswaterstaat. Inbegrepen zijn alle wegwerkzaamheden in het kader van het MIRT, ZSM en Variabel Onderhoud.

Figuur: Het aandeel filezwaarte door wegwerkzaamheden ten opzichte van de totale filezwaarte uitgesplitst per kwartaal.

Voor een overzicht van de projecten die in 2008 zijn gestart en beëindigd treft u bijgaand de standlijn per 1 oktober 2008 aan.¹

Flankerende maatregelen

Er is afgesproken dat bij grootschalige werkzaamheden, waarbij de kans op aanzienlijke hinder aanwezig is, gezocht wordt naar alternatieven op het gebied van mobiliteitsmanagement. Hiermee wordt bereikt dat bij wegwerkzaamheden in het kader van Groot Onderhoud de filedruk vermindert, doordat minder automobilisten de weg op gaan. Bovendien heeft de automobilist een keuzemogelijkheid.

Ook in het derde kwartaal van 2008 is ingezet op het aanbieden van extra openbaar vervoer tegen gereduceerd tarief. De weggebruiker kan tegen gereduceerd tarief gebruik maken van een alternatief vervoermiddel of het risico nemen om in de file terecht te komen. Dit komt neer op het aanbieden van gunstige mogelijkheden per trein, boot of bus. Met de vervoerders NS, RET, ARRIVA en Connexxion zijn afspraken gemaakt over de inzet van een zogenaamd van-A-naar-Beter-kaartje, waarmee voor een aantrekkelijke prijs met het openbaar vervoer langs de wegwerkzaamheden in de weekenden kan worden gereisd. Het van-A-naar-Beter-kaartje is verkrijgbaar bij NS-automaten en in de bus. In totaal maakten in het derde kwartaal ruim 14 000 personen gebruik van het aanbod om goedkoper met de trein te reizen met het Van-A-naar-Beter-treinkaartje tijdens de wegwerkzaamheden.

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

Dit OV-alternatief is in het derde kwartaal ingezet op een zestal trajecten:

Periode	Regio	Locatie
28 juli, 29 juli, 30 juli	Zuid-Holland	A16 Van Brieneoordburg
5-6 juli, 2-3 aug., 6-7 sep.	Limburg	A73-Zuid
30-31 aug., 6-7, 13-14, 20-21 sep.	Noord-Brabant	N65
2-3, 23-24 aug.	Zuid-Holland	A13 Kleinpolderplein
2-18 aug.	Zuid-Holland	N3 Brug Beneden Merwede
27-28 sep.	Oost Nederland	A2 Deil-Everdingen

Daarnaast zijn er in het derde kwartaal een aantal andere mogelijkheden aangeboden in het kader van mobiliteitsmanagement:

A2 Minder Hinder Pas

Op 17 september 2008 hebben Rijkswaterstaat en de stadsregionale platforms Utrecht Bereikbaar en Wegwijs A2 hun aanbod aan autoforensen op de A2 gepresenteerd: een treinalternatief op maat. Om de filetoename door werkzaamheden aan de A2 te beperken, biedt Rijkswaterstaat A2-automobilisten de mogelijkheid drie maanden gratis trein en aanvullend OV te proberen. Daarnaast voegen Utrecht Bereikbaar en Wegwijs A2 via werkgevers in de stadregio's Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Utrecht nu ook de trein toe aan hun maatregelenpakket als alternatief voor de auto.

De A2 Minder Hinder Proefpas is een gratis treintrajectkaart voor drie maanden met eventueel een OV- supplement. Na drie maanden is deze treintrajectkaart tegen gereduceerd tarief beschikbaar. Hiermee kan de weggebruiker de extra verkeersoverlast op de A2 als gevolg van wegwerkzaamheden vermijden. De pas is bedoeld voor autoforensen die minimaal drie keer per week in de spits over de A2 rijden en geen werkgever hebben in de stadsregio's Utrecht, 's-Hertogenbosch of Eindhoven. Autoforensen die een werkgever hebben in de stadsregio's Utrecht, 's-Hertogenbosch of Eindhoven komen in aanmerking voor de mobiliteitsmaatregelen van «Utrecht Bereikbaar» en «Wegwijs A2».

Alhoewel de integrale evaluatie van de maatregelen (en met name Filemijden) nog moet worden afgerond, kan wel geconstateerd worden dat de inzet van Filemijden bij de Moerdijkbrug in verkeerskundig opzicht geslaagd is geweest. Van de 2700 aangemelde deelnemers hebben er vanaf eind april elke dag bijna 900 deelnemers niet gereden in de avondspits. De doorstroming in de avondspits was ruim 20% beter dan in de periode ervoor.

De nieuwe samenwerking van RWS met de leasebranche bij Filemijden heeft zijn vruchten afgeworpen: ruim 600 leaserijders hebben meegedaan. De proeven met gemeenschappelijke direct mailings (RWS/leasebranche) worden voortgezet bij volgende projecten.

De inzet van tekstkarren met realtime reistijdinformatie is heel goed ontvangen door de weggebruiker en had een positief effect.

Beleving door weggebruikers

Door middel van belevingsonderzoeken wordt vanaf 2006 ieder kwartaal de mate van tevredenheid van automobilisten en vrachtwagenchauffeurs gemeten over de wijze waarop Rijkswaterstaat werken uitvoert. In het derde kwartaal van 2008 is er weer een belevingsonderzoek gedaan. De resultaten zijn vergeleken met de overeenkomstige periode van 2007.

De tevredenheid over de wijze waarop Rijkswaterstaat de hinder beperkt is ten opzichte van het vorige kwartaal licht gedaald (58% ten opzichte van 60% in het vorige kwartaal).

Dit betekent echter niet dat men meer ontevreden is, want het percentage weggebruikers dat ontevreden is neemt af van 15% in het vorig kwartaal naar 11% in het derde kwartaal van 2008. Ten opzichte van het overeenkomstige kwartaal van 2007 daalt de ontevredenheid onder weggebruikers met 5%. Ontevredenheid komt vooral voort uit het blijven staan van borden wanneer er niet zichtbaar gewerkt wordt (genoemd door 18% van de ontevreden weggebruikers).

Aangaande de informatie over werkzaamheden voorafgaand aan het passeren van werkzaamheden is 71% van de weggebruikers tevreden. 15% van de weggebruikers is hier ontevreden over. Dit is vergelijkbaar met de overeenkomstige periode van vorig jaar.

Belangrijkste oorzaken van de ontevredenheid zijn het te laat aangeven van werkzaamheden, het te laat geven van informatie en het verstrekken van onduidelijke informatie.

Over informatie ter plaatse van de werkzaamheden is 80% van de weggebruikers tevreden en 5% van de weggebruikers ontevreden. Het aantal ontevreden weggebruikers neemt ten opzichte van het overeenkomstige kwartaal van 2007 af van 9% naar 5%.

Communicatie

Zoals elk jaar zijn er in het derde kwartaal top 10 advertenties verschenen, gekoppeld aan de drie vakantie uittochten. In die advertenties worden de werkzaamheden vermeld, die tijdens de vakantieperiode en specifiek tijdens de vakantie uittochten, de meeste hinder opleveren. Tevens worden de evenementen, zoals de Vierdaagse van Nijmegen, gemeld waar hinder kan optreden voor de weggebruiker, in het bijzonder in relatie tot de vakantie uittocht. Verder is er zeer veel via de media gecommuniceerd, vooral over de werkzaamheden in Zuid-Holland en in het bijzonder die aan de A16 Van Brienenoordbrug. Mede hierdoor bleef de hinder beperkt.

Vanwege vele werkzaamheden in september, zoals de weekendafsluiting van de A2 tussen knooppunten Everdingen en Deil, zijn er in september twee top 10 advertenties verschenen. De eerste op 28 augustus, de tweede op 18 september.

In het derde kwartaal bezochten ruim 160 000 bezoekers de van-A-naar-Beter-website.

De landelijke informatielijn van Rijkswaterstaat 0800-8002 kreeg het derde kwartaal ruim 18 000 meldingen (telefoontjes, e-mail, via Postbus 51, etc). Circa 7000 van deze meldingen hadden betrekking op Groot Onderhoud.

De minister van Verkeer en Waterstaat,
C. M. P. S. Eurlings

Planning werkzaamheden

Onderstaand de belangrijkste trajecten waarop grootschalige werkzaamheden zijn uitgevoerd in het 3e kwartaal van 2008:

- A2 Weekendafsluiting A2 tussen knooppunt Everdingen–knooppunt Deil in het kader van de verbreding van de A2
- A8 Knooppunt Zaandam–Brug over de Zaan, grootschalige asfalteringswerkzaamheden
- A12 Bezuidenhout–Knooppunt Pr. Clausplein, grootschalige werkzaamheden aan geluidsschermen
- A13 Delft Zuid–Knooppunt Kleinpolderlein, weekendafsluitingen in verband met aanleg fietstunnel door de gemeente Delft
- A15 Ridderkerk–Alblasserdam, grootschalig onderhoud aan viaducten en de Noordtunnel
- A16 Moerdijkbrug, versterking van het stalen wegdek
- A16 Brienoordbrug, herstelwerkzaamheden asfaltverharding (rijrichting Breda -> Rotterdam)
- A28 Ruinen–Westerbork, grootschalige asfalteringswerkzaamheden
- A29 Grootschalige onderhoudswerkzaamheden aan de Haringvlietbrug
- N3 Papendrecht–Dordrecht, grootschalig onderhoud aan de Merwedebrug
- N57 Ter hoogte van de aansluiting Neeltje Jans, grootschalige asfalteringswerkzaamheden, vervangen voegovergangen en aanbrengen belijning
- N59 Den Bommel–Knooppunt Hellegatsplein, grootschalige asfalteringswerkzaamheden

Belangrijkste werkzaamheden in het 4e kwartaal van 2008:

- A7 Weekendafsluitingen in verband met groot onderhoud aan de Julianabrug
- A9 Knooppunt Diemen–Knooppunt Holendrecht, grootschalige asfalteringswerkzaamheden
- A13 Aanleg fiets- en voetgangerstunnel door Delft ter hoogte van Delft-Zuid
- A15 Grootschalige onderhoudswerkzaamheden aan de Botlektunnel
- A15 Rhoon–knooppunt Vaanplein, grootschalige asfalteringswerkzaamheden t.h.v. Portland
- A15 Ridderkerk–Alblasserdam, grootschalig onderhoud aan de Noordtunnel
- A27 Knooppunt Eemnes–Hilversum, aanleg geluidsschermen
- A29 Grootschalige onderhoudswerkzaamheden aan de Haringvlietbrug
- N46 Ter hoogte van de Driebondsbrug, onderhoudswerkzaamheden aan weg en wegkant
- N57 Harmsenbrug en Brielsebrug, weekendafsluiting in verband met onderhoud aan de verharding van de bruggen
- N57 Ter hoogte van de aansluiting Neeltje Jans, grootschalige asfalteringswerkzaamheden, vervangen voegovergangen en aanbrengen belijning

Trajecten waaraan permanent wordt gewerkt met hinder:

- A2 Ring Den Bosch tot september 2010, verbreding snelweg
- A2 Ring Eindhoven tot 2011, verbreding snelweg
- A2 Amsterdam–Utrecht tot maart 2012, verbreding snelweg
- A2 Knooppunt Everdingen–knooppunt Deil tot eind 2010, verbreding snelweg
- A2 Zaltbommel–Den Bosch tot juli 2010, verbreding snelweg
- A6 Hollandse Brug tot eind december 2008, verbreding en versterking van de brug
- A7 Ringweg Sneek, ombouw tot dubbelbaans autoweg tot juli 2010
- A7 Ombouw zuidelijke ringweg Groningen tot mei 2009

- A12 Zoetermeer–knooppunt Gouwe tot april 2010, aanleg spitsstrook
- A12 Ede–Veenendaal tot juni 2009, aanleg spitsstrook
- A73 Swalmentunnel en Roertunnel, afbouwwerkzaamheden technische tunnelinstallaties